

Lukácsi Huba diákszínház- és közösségteremtő tevékenysége

Latinovits Zoltán nem amatőr színjátszásnak minősítette akkori játékosságukat a Szent Imre Gimnázium falai között, hanem önképzőkörnek. Hiszen a rendes egyházi iskolákban nem a magamutogatás, a műkedvelői báj tartott igényt a színházra, hanem maga a Szentírás, amelyből a passió- és iskolajátékok építkeztek. Mi több, az egyház is a klasszikus színháztól tanult, a II. Vatikáni Zsinaton az egyház is beismerte, hogy jár színházba, és ismeri a kulisszák titkait – sőt alkalmazza is.

A szépség egyszerűsége, A világot jelentő diákszínpad, Az erkölcsi nevelés még a tehetségek fölfedezésénél is fontosabb, Latinovits Zoltán unokái – ilyen és ehhez hasonló című cikkek jelentek meg az 1986-ban alapított Lukácsi Huba által alapított Latinovits Zoltán Diákszínpadról, amely diákszínpad azért vette fel Latinovits nevét - a család engedélyével, mert a színészi pályára is azokon a deszkákon lett elhívva az egyik legszebb papi létre, örök szolgálatra.

Folytatom: „Shakespeare, Goldoni, Racine, Thornton Wilder és más klasszikusok előadása mellett” (Corneille, Molière, Lope de Vega, Ben Jonson, Szigligeti) Tamási Áron „az *Énekes madár* és a *Vitéz lélek* bemutatójával már kifejezték játék-kedélyben fogant szellem- és léleképítő törekvéseiket” – így Ablonczy László. Szintén ő, „Lukácsi Huba tanár úr vezetésével a Latinovits Zoltán Diákszínpad fiataljainak játékát figyelve, elmerülve az volt a felemelő, hogy miközben mókáztak, a szintosi sorstörténetben önmaguk maradtak, a gimnázium diákjai, de játékkal a lélek csöndjét is megteremtették a nézőtérben”.

Pósa Zoltánnal folytatva: „Nagyon lényeges a tálumok felkutatása is, de talán még a tehetségfölfedezésnél, a tehetséggondozásnál is fontosabb az erkölcsi, valamint az esztétikai érzékenységre nevelés...ez bizonyítja a diákoknak: érdemes tanulni. Érdemes a hit, a szeretet, a szellem, a lélek dolgaival, Isten dolgaival, a haza dolgaival foglalkozni”.

Szinte már csemegézve és falva a cikk-morzskákat: a diákok a magyar és az egyetemes drámairodalom legigényesebb darabjainak társaságában töltötték a délutánokat, a próbahónapokat, az előadásokat és az utánuk mindig kialakuló – nem minden elemében klasszikus agapékat, hogy iskolatársaiknak, szülőknek, érdeklődőknek megmutassák a játék örömeit és lélekformáló hatalmát. S az is Lukácsi tanár úr érdeme, hogy sosem óhajtott előállni modern teóriák és színházi divatok utánzatával, csak az vezette, hogy diákjainak lelkéhez és értelméhez igazítsa a klasszikus darabokat. Mint pedagógiai cél lebegett előtte: a test és a lélek, a férfi és a nő kapcsolata, és az ezáltal egésszé vált személyek Istenhez viszonyított lét-értelme. Huba olyan magasságig emelkedett, mint Tamási. Mert minden, ami látható volt a körülvevő való világból, látta. De azt is, ami nem látható, ami a fizikai világon túli és ezzel a látással épített hidat az egykori szentimrések, a jóskások és az újra szentimrések szellemi egén. Egész estés darabok által lettek a fiatalok és a visszajáró diákok is, érett édesanyák, édesapák, életerős emberek vagy éppen Farkaslakán játszó vándorszínészek.

Ha három szóban kellene leírnom egy egész életvállalást és a tettek mezején született milliányi ihletett alkotást, akkor azt mondanám: *kicsiből, alázatosan és hittel*. Mert Lukácsi Huba így indult el. Szolnokról. A színházi büfék akkor még füstös légkörében, a tanórák letisztított magyar és angol ápolásában, az irodalom féltett óvásában és újr alapozásában, majd a koptatásra méltó deszkákon állva lassan emelkedett abba a magasságba, ahol a tényleges haza, a tényleges másik Magyarország és annak alkotói, nem megfáradt vándorai laknak. Ő nem színész akart lenni, hanem a nemzet színésze és lelkiismerete. Ő nem tanár, hanem a nemzet pedagógusa, ő nem rendező, hanem színházteremtő, és nem bolyongó lélek, hanem tisztas családfe – immár 51 év a Társulat lelki-tápláló ereje, a választott őrangyal Inci néni mellett. Tanár úr, ez mind lettél. Lettél az a csillag, akit az Isten jókedvében csak azért küldött, hogy az értelem és az érzelem, a tisztaság és a nagylászlótól szétcsókolt arcél megmaradjon. Jöttél, hogy vezess. Hogy tűz és tűz, én ifjú testvéreim, mert az élet szent okokból élni akar, és akit Magyarországra dob ki, annak százszorta inkább kell akarni. Mert a hamu is izzik. Mert minden, ami körülötted van, izzik. Láng-sütötte, elme-szabadon, lélek-emelkedetten, ember-Isten arcban.

Mert mi nekünk Huba? A színház, az élet maga. Aki tudta az emberi lélek titkát, és finoman súgott is. Aki teremtette maga színházát, amelyben játszott is, amelyben élt és égett is. Már csak közelében lenni is: a felfrissült tudat mellett a teljes kiégés, jelenés volt maga. Soha sem ellene, mindig csak érte. A még jobbért, a többért, és minden esetben az írók-költők által áthagyományozott örök igazságért. Órák közötti szünetekben, lopott csengetések alatt forgattuk meg a magunk sorsát az irodalom tengelyén, s jöttünk rá, hogy te meg én, az egy csapat. Harminc év alatt, nem középiskolai szintű nagy csapat.

S nézd, még most sem esteledik. Még „lüktet az óra lassú percegéssel”, és lesz még érzelmi és értelmi szál, az amiért annyit küzdöttél, akarom mondani katarzis. Hiszen Te Vitéz lélekként jártad utad, ha kellett tanórán, a Diákszínpadot vezetve, fordítóként vagy éppen énekesként: „Isten és föld között indultam el, s megyek egyenesen végig, s majd mikor megállok, azt fogják mondani nekem: mivel hittél és meg nem tántorodtál, te vagy ez ember és magyar”. S ez is kiegészítést kíván, hiszen amit tettél, akiket feladatul kaptál, és akik által feladatot kaptál, megoldottad. Neved és az, amit a szellemed által mindannyian a nappalink közepén őrzünk, méltó arra, hogy ott legyen abban az archívumban, ahol többnyire csak és kizárólag a másik, az a másik Magyarország építői vannak, s így munkásságod, tetted és művészeted Magyar Örökség.

Takács Bence Ervin